

III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

496-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА ЕИСК, 26 И 27 ФЕВРУАРИ 2014 Г.

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на стандартната справка-декларация за ДДС“

COM(2013) 721 final — 2013/0343(CNS)

(2014/C 214/04)

Докладчик: г-н Páleník

На 8 ноември 2013 г. Съветът реши, в съответствие с член 113 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на стандартната справка-декларация за ДДС“

COM(2013) 721 final — 2013/0343 (CNS).

Специализирана секция „Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 13 февруари 2014 г.

На 496-ата си пленарна сесия, проведена на 26 и 27 февруари 2014 г. (заседание от 26 февруари), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 130 гласа „за“, 1 глас „против“ и 5 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 ЕИСК приветства въвеждането на стандартна справка-декларация за ДДС. Това е нов инструмент, чието правилно прилагане би могло да доведе до ограничаване на административната тежест за предприятията в ЕС, като по този начин се извлече по-голяма полза от потенциала на единния пазар, както и да се подобри ефективността на събирането на данъците и борбата с данъчните измами. В същото време Комитетът призовава Комисията да не отслабва усилията си на етапа на изпълнение.

1.2 ЕИСК подкрепя максималното стандартизиране на начина и формата на подаване на стандартна справка-декларация за ДДС, което ще доведе до ограничаване на административната тежест, особено за предприятията, извършващи международна дейност, правейки ги по този начин по-конкурентоспособни. Ако нарушаването на конкуренцията бъде овладяно, това ще попречи и на загубата на работни места. Въпреки това настоящото предложение представлява само малка първа стъпка в справянето с многобройните различия между държавите членки по отношение на правилата и формалностите, свързани с ДДС. Необходимо е надлежно да бъдат отчетени разходите и ползите във връзка с промяната на схемата за отчитане на ДДС (и вътрешните процедури) за предприятията, и по-специално за МСП.

1.3 ЕИСК се позовава на предложението, обявено от Комисията в работната ѝ програма, озаглавено „Към окончателна система на ДДС“, и изтъква факта, че многобройните различия между правилата и формалностите във връзка с ДДС между държавите членки се дължат на различните варианти, предвидени в Директивата относно ДДС. ЕИСК приветства направеното предложение, което представлява първа и много необходима стъпка към подобряването на ефективността на борбата с укриването на данъци и данъчните измами и ограничаването на административната тежест, произтичащи от изпълнението на директивата. При разработването на окончателна система за ДДС трябва да се вземат предвид въздействието върху системите за отчетност и промените във вътрешните процедури (създаване на допълнителни разходи за предприятията и съответните органи).

1.4 ЕИСК подкрепя инициативата на Комисията във връзка с установяването на техническите детайли, процедурите и определенията, както и методите за електронно подаване на стандартната справка-декларация. Тя обаче е възпрепятствана от опита за използване на процедурата по комитология и за установяване на принципите за коригиране на справки-декларациите. Ето защо предлага тези подробности всъщност да бъдат включени в окончателната версия на директивата.

1.5 ЕИСК призовава Комисията да изложи по-ясно някои аспекти на предложението, по-специално възможността държавите членки да събират междинни плащания на ДДС, като същевременно удължават периода за деклариране на ДДС до едно тримесечие за микропредприятията с оборот под 2 000 000 евро, както и свързаните с това занижени изисквания за административен капацитет за данъчните органи на страните.

1.6 ЕИСК одобрява принципа за „еднократност“, съгласно който се гарантира, че предприятията ще трябва да предоставят определена информация на националните власти само веднъж. Данните би трябвало да се събират по начин, който позволява на националните власти да ги използват както за проверки (с цел да се предотвратят укриването на данъци и данъчните измами), така и за статистически цели. Така ще се избегне двойното задължение за предприятията да попълват различни формуляри и декларации за ДДС.

1.7 ЕИСК препоръчва по-доброто прилагане от страна на държавите членки на механизми за усъвършенстване функционирането на бизнес средата, по-специално гарантиране, че дължимите данъци се събират едва след като фактурата е била платена от купувача, което ще доведе до избягване на ситуации, в които коректните предприятия на практика стават кредитори на държавата, както и установяване на подходящи срокове за възстановяване на прекомерното приспадане на ДДС. Според ЕИСК въвеждането на подобни механизми не трябва да е свързано със създаване на допълнителна административна тежест.

1.8 ЕИСК счита за абсолютно необходимо Комисията също така да се заеме с ефективното стандартизиране на продължителността и крайните срокове за целия спектър от свързани с ДДС плащания (вноски, плащане на данъка, възстановяване на прекомерните плащания) и коригирането на данъчните справки-декларации, за да могат целите на предложението да бъдат постигнати в пълна степен.

2. Контекст

2.1 Намалването на административната тежест в полза предимно на МСП е важен въпрос най-вече поради факта, че позволява на предприятията да насочат усилията си действително върху стопанската си дейност. ЕИСК приветства предложението за директива, което има за цел да повиши конкурентоспособността на европейските предприятия в международен план и да подобри функционирането на единния пазар. Ползите, които това би донесло за дейността на предприятията, могат впоследствие да намерят положително отражение при събирането на данъци, в публичните и националните бюджети, финансирането на социалното сближаване, по-добрия достъп до обществени услуги и по-ефективната публична администрация. Очаква се като цяло то да окаже благотворно въздействие върху средностатистическия гражданин на Европейския съюз, както и върху МСП.

2.2 Както е посочено в предложението на Комисията, данъкът върху добавената стойност (ДДС) осигурява средно около 21 % от националните данъчни приходи, което го прави важен източник на приходи за бюджетите на държавите членки. Въпреки това според оценките на Комисията всяка година приблизително 12 % от потенциалните приходи от ДДС не се събират. Ето защо е от жизненоважно значение ЕС и неговите държави членки да положат усилия за по-голяма ефективност при събирането на ДДС и борбата с данъчните измами и укриването на данъци, като същевременно подкрепят инициативите, които благоприятстват запазването на работни места.

2.3 Ако бъде приложено правилно, настоящото предложение за директива, целящо да въведе стандартна справка-декларация, би могло да доведе до по-голяма ефективност на събирането на данъците и борбата с данъчните измами. То може също така да помогне за преодоляване на трудностите, с които се сблъскват предприятията, изнасящи своите продукти в рамките на единния европейски пазар.

2.4 Понастоящем хармонизирането на справки-декларациите за ДДС е минимално и държавите членки отчитат собствените си специфики, когато вземат решения какво да бъде включено в декларациите. Настоящата конфигурация на системата за справки-декларации за ДДС предполага по-високи разходи за предприятията с международна дейност поради сложните административни процедури и декларациите на различни езици. ЕИСК подкрепя максималното хармонизиране на начина, по който се попълват справки-декларациите за ДДС.

2.5 Целта на настоящото предложение е да се въведе стандартна справка-декларация за ДДС, за да се улесни стопанската дейност на всички предприятия и да се ограничи административната тежест. Предприятията подкрепят тази идея, а МСП по-конкретно отправят искане да не се налага толкова често да се подават справки-декларации. Според прогнозите на PwC ⁽¹⁾ нетните спестявания за ЕС-27 от ограничаването на административната тежест и въвеждането на задължителна стандартна справка-декларация за ДДС за всички държави членки ще са в размер на 17,2 милиарда евро.

⁽¹⁾ PwC (2013 г.): Проучване на осъществимостта и въздействието на въвеждането на обща за ЕС стандартна справка-декларация за ДДС („Study on the feasibility and impact of a common EU standard VAT return“).

2.6 Докато хармонизирането на справки-декларациите за ДДС ще се изрази в спестявания за предприятията, то също така предполага допълнителна еднократна инвестиция за националните данъчни власти. Според проучването на РwC от 2013 г. разходите на данъчната администрация за необходимите информационни технологии за въвеждане на стандартна справка-декларация за ДДС ще бъдат между 800 милиона и 1 милиард евро. В средносрочен и дългосрочен план тези разходи следва да бъдат компенсирани с ефективност на събирането на данъците и борбата с данъчните измами и укриването на данъци. В същото време би трябвало да се подчертае, че прилагането на предложението ще доведе също така и до неизбежни разходи за данъкоплатците (промяна на счетоводния софтуер).

3. Общи бележки

3.1 ЕИСК приветства предложението за директива на Съвета за въвеждането на стандартна справка-декларация за ДДС. Това ще подобри условията за бизнес в рамките на единния европейски пазар, като се ограничи административната тежест и се опрости процедурата за подаване на справки-декларации за ДДС в различните държави. Наличието на еднакъв формуляр за справки-декларациите за ДДС във всяка страна ще улесни дейността на данъчнозадължените лица на няколко пазара и ще спомогне за повишаване на конкурентоспособността на единния пазар.

3.2 ЕИСК счита, че това е правилна стъпка по пътя към предотвратяване на нарушаването на конкуренцията, запазване на работните места и подобряване на механизмите за контрол, в случаите когато данъчните власти обменят информация помежду си и с предприятията. Въвеждането на стандартна справка-декларация ще направи това възможно. Изискването на допълнителна информация — различна от предвидената в предложението — трябва да бъде възможно единствено, когато тя е от съществено значение за данъчната инспекция и борбата с укриването на данъци и данъчните измами.

3.3 Трябва да се отбележи, че предложеното изменение представлява сложна промяна, която ще има отражение не само върху данъкоплатците, но и върху данъчните власти във всички държави членки и ще наложи промени в съдържанието и формата на настоящите им справки-декларации за ДДС, особено с оглед на подаването им по електронен път. ЕИСК желае по-специално да насочи вниманието към предложението, озаглавено „Към окончателна система на ДДС“, и да изтъкне на Комисията, че съдържащите се в него цели трябва да бъдат взети предвид, особено при изпълнението на настоящото предложение, така че да не се налага аспектите, свързани с единната справка-декларация за ДДС, да бъдат радикално променени.

3.4 ЕИСК посочва, че в някои случаи могат да възникнат трудности при въвеждането на стандартната справка-декларация за ДДС в системите на данъчните администрации, ако правомощията за определяне на техническите детайли се предоставят на Комисията, тъй като се използват различни системи за събиране и обработване на данъчните декларации. ЕИСК подкрепя онези части от предложението за член 255а от директивата на Комисията, които прехвърлят следните правомощия на Комисията: определяне на техническите подробности (буква а), установяване на определения и процедури (буква б) и електронни методи за сигурност (буква г). ЕИСК също така обръща внимание на възможността за постигане на целите на предложението да се използват незаконодателни мерки, като например доброволен подход или примери за най-добри практики. В случай че на Комисията бъдат предоставени правомощия, ЕИСК би искал да бъде консултиран при изготвянето на подробностите във връзка с член 255а, за да може да изрази своята позиция.

3.5 Въвеждането на стандартна справка-декларация ще позволи на държавите членки да обменят информация бързо и може да бъде ползотворно за намаляване на данъчните измами, както и да спомогне за постигане на по-голяма ефективност при събирането на данъците и бюджетната консолидация.

3.6 ЕИСК приветства подаването на справки-декларации по електронен път, като същевременно отбелязва, че в някои държави членки опростяването на събирането и обработването на данни от справки-декларациите за ДДС и предложената стандартна справка-декларация за ДДС може да доведе до усложнения. Това може да доведе и до по-големи разходи за някои предприятия, поради което предприятията следва да имат опция да подават справка-декларация на хартия, при условие че това не създава по-големи трудности при предотвратяването на данъчните измами и укриването на данъци.

4. Конкретни бележки

4.1 Предприятията с годишен оборот в размер до 2 000 000 евро или еквивалент в национална валута, могат да подават тримесечни справки-декларации. ЕИСК счита, че този таван е твърде висок за някои държави членки и предлага да бъде предоставена възможност за неговото намаляване, така че държавите членки да могат да отчитат специфичните условия на тяхната бизнес среда. Що се отнася до предложените изменения на член 206, възможността за подаване на тримесечни справки-декларации може да окаже отрицателно въздействие върху паричните потоци в бюджета на публичния сектор в някои страни. По тази причина ЕИСК предлага Комисията да запази опцията за използване на плащания под формата на вноски за ДДС, с цел да се компенсират потенциалните дефицити в приходите от ДДС поради удължаване на данъчния период за голям брой данъкоплатци.

4.2 ЕИСК подкрепя идеята за стандартизиране на основните данни в справки-декларациите и приветства прибавянето към тях на клетка за приспадане на данъка. Комитетът приветства усилията на Комисията да избегне създаването на по-голяма административна тежест при изпълнение на предложението, когато се прилага само задължителната част от стандартната справка-декларация за ДДС (съгласно член 250). ЕИСК призовава Комисията да задължи държавите членки да разрешат попълването на стандартната справка декларация за ДДС да се извършва на всеки един от езиците на Съюза, което ще намали административната тежест.

4.3 ЕИСК изразява подкрепата си за въвеждането на стандартна справка-декларация за ДДС, която ще има еднакъв, стандартен формуляр за всички държави членки. Ето защо ЕИСК предлага стандартната справка-декларация за ДДС да включва две части и държавите членки да решават дали да използват само задължителната част в съответствие с член 250 от предложението за директива или да изискват и попълването на подбрани данни в съответствие с член 251. В същото време от жизненоважно значение е на данъчните власти да се предостави възможност да изискват допълнителна информация в случаите, когато тя ще допринесе за по-ефективната борба с укриването на данъци и данъчната измама. Възможността за изискване на допълнителна информация за предварително уточнен органичен период от време ще се основава на заявление, отправено до установения за тази цел комитет на Комисията. ЕИСК споделя виждането, че тази информация трябва да се включва като допълнителна част от стандартната справка-декларация за ДДС, така че задължителната част (член 250) и избираемата част (член 251) да са със стандартен формат, дори когато спрямо данъчнозадължените лица се прилага освобождаване от изискваната допълнителна информация.

4.4 ЕИСК приветства предложението за ограничаване на административната тежест за предприятията чрез премахване на задължението да предоставят данъчна информация два пъти, което ще бъде резултат от отмяната на член 261 от директивата. ЕИСК призовава Комисията да разпространи примери за най-добри практики, за да насърчи държавите членки ефективно да събират и обменят информация.

4.5 Когато изменената Директива за стандартните справки-декларации за ДДС се приложи в окончателния ѝ вид, данъкоплатците трябва да разполагат с достатъчно време да се информират и запознаят с новата данъчна декларация. Според ЕИСК стандартните справки-декларации за ДДС са от важно значение, поради което е задължително да се намери правилният баланс между качеството на окончателния текст на директивата и това колко бързо тя ще бъде приложена. С това уточнение все пак Комитетът би приветствал един по-амбициозен график за прилагане. В същото време Комитетът призовава данъчните власти в държавите членки да предоставят на данъкоплатците максимална подкрепа в процеса на запознаването им с различните елементи на директивата, например чрез осигуряването на подготвителни курсове онлайн.

4.6 Трябва да се подчертае, че в държавите членки са в сила редица правни разпоредби (срокове, правила и др.) за възстановяването на ДДС, които не са отчетени в достатъчна степен в настоящото предложение. В предложението за директива не се отчита достатъчно ясно и фактът, че 1) държавите членки разполагат със системи, свързани със структурата на справки-декларациите, за анализ на рисковете, подбор на предприятия за данъчен контрол и разкриване на данъчни измами, и 2) структурата на националните справки-декларации е съобразена с вътрешните обстоятелства. ЕИСК призовава Комисията напълно недвусмислено да заяви на държавите членки, че всяка една от тях трябва да положи всички усилия за подобряване на събирането и обмена на информация между националните власти (митнически власти, статистически институти и др.).

4.7 ЕИСК подкрепя принципа за „еднократност“, съгласно който се гарантира, че предприятията трябва да предоставят определена информацията само веднъж. По-подробна информация може да бъде събирана в конкретни, обосновани случаи, за да бъде възможно осъществяването на важни проверки за борба с укриването на данъци и данъчните измами. Предложението предоставя възможност за изискване на информация, която ще позволи инспекциите да бъдат извършвани възможно най-ефективно. Следва да бъде възможно също така предоставената информация да се използва за статистически цели, като по този начин се премахва необходимостта предприятията да предоставят същата информация на няколко органа и в различни документи и форми.

4.8 Според ЕИСК функционирането на единния европейски пазар би се подобрило, ако данъчните власти възстановяват ДДС на определени интервали, като същевременно поддържат борбата с данъчните измами и укриването на данъци на подходящо равнище. Подобен ефект за МСП би имало по-ефективното прилагане на правилото, съгласно което данъкът е дължим едва след плащането на фактурата. Това би предотвратило нежеланата ситуация, при която измамените предприятия стават кредитори на държавата. Ето защо ЕИСК приканва Комисията да призове държавите членки да прилагат това правило, което би допринесло за прозрачната бизнес среда.

4.9 Настоящото предложение за директива урежда предоставянето на Комисията на изпълнителни правомощия по отношение на коригирането на справки-декларациите. В същото време то дава право на държавите членки да позволяват коригирането на стандартните справки-декларации за ДДС и да определят срокове за осъществяването на тези корекции. Тъй като според ЕИСК въздействието на комитологията върху определени държави членки не е ясно в този случай, всички въпроси, свързани с коригирането на стандартните справки-декларации за ДДС, следва да бъдат уредени в самото предложение за директива, а последващото им изпълнение да е от компетентността на отделните държави членки. Същевременно ЕИСК заявява желанието си да участва активно в изготвянето на актовете за изпълнение във връзка с настоящата директива.

Брюксел, 26 февруари 2014 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Henri MALOSSE
